

Sygn. akt I C 601/14

POSTANOWIENIE

30 października 2014r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Sławomir Urbaniak**

Protokolant: **Krzysztof Musiał**

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2014r. we Wrocławiu

na rozprawie

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko (...) Związkowi (...) we W.

o przywrócenie na stanowisko .

postanawia:

I. odrzucić pozew;

II. zasądzić od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

IC 601/14

UZASADNIENIE

Powód K. S. wniósł o przywrócenie go na obejmowane przez niego stanowisko tj. członka zarządu ROD, w tym pełnienie funkcji prezesa zarządu w ROD (...). W uzasadnieniu wskazał, że wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu sygn. akt I C 405/12 z 17.10.2013 r uchylono uchwałę numer (...) Prezydium Krajowej Rady (...) Związku (...) z 29.11.2011 r. w sprawie odwołania K. S. od uchwały numer (...) Okręgowego Zarządu (...) Związku (...) we W., oraz uchylono uchwałę numer (...) Okręgowego Zarządu (...) Związku (...) we W. z 7.05.2011 r. w sprawie pozbawienia K. S. członkostwa (...) Związku (...) i prawa użytkownika działki w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym (...) we W.. Apelacja od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Apelacyjnego we W. Wydział I Cywilny z 7.03.2014 r. (sygn. akt. I ACa 42/14). Orzeczenie Sądu Apelacyjnego stało się wykonalne z dniem 11.03.2014r. Dnia 26.03.2014 r. wystosowane zostało do pozwanego pismo wzywające do wykonania orzeczenia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 7.03.2014 . w zakresie przywrócenia powoda na stanowisko prezesa zarządu (...) Związku (...). Pozwany w odpowiedzi pismem z dnia 1.04.2014r. podniósł, że wyroki Sądów nie przywróciły powodowi funkcji prezesa zarządu w ROD (...) w związku z czym wezwanie poczynione przez stronę powodową jest bezzasadne. Ze stanowiskiem tym powód się nie zgadza, albowiem Sąd w pkt I sentencji wyroku uchylił uchwałę numer (...) Prezydium Krajowej Rady (...) Związku (...) z 29.11.2011 r. w sprawie odwołania K. S. od uchwały numer (...) Okręgowego Zarządu (...) Związku (...) we W.. Tym samym Sąd podzielił pogląd strony powodowej, iż nieuzasadnionym było odwołanie powoda ze stanowiska członka Zarządu ROD (...) oraz pozbawienie pełnienia funkcji prezesa zarządu w ROD (...). Ze względu jednak na fakt, iż strona powodowa nie wskazała we wnioskach pozwu, iż jej żądaniem jest przywrócenie powoda na poprzednie zajmowane stanowiskowo, a wskazała jedynie, iż wnosi uchylene ww. uchwał, niemożliwym jest teraz pełne wyegzekwowanie orzeczenia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 7.03.2014 r. W związku z powyższym powód wniósł jak w petitum pozwu.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, a z ostrożności procesowej o odrzucenie pozwu – na podstawie art. 199 k.p.c., uznając żądanie powoda za bezzasadne. Wyjaśniła, że powód będąc członkiem zarządu ROD (...) we W. i pełniąc w nim funkcję prezesa zarządu, odpowiadał za prowadzoną działalność statutową ogrodu. Przeprowadzone kontrole działalności finansowej i samorządowej ROD (...) za rok 2009 i za okres do 2010 r. wykazały, że powód dopuścił się poważnego naruszenia przepisów Statutu (...), Regulaminu oraz licznych uchwał Krajowej Rady (...) Związku (...), w związku z powyższym wobec rażącego naruszenia ww. przepisów Prezydium Okręgowego (...) Związku (...) we W. w dniu 29.10.2010 r. podjęło uchwałę nr (...) o odwołaniu pozwanego z członka zarządu ROD (...). Zgodnie z § 50 ust. 5 Statutu (...) powodowi przysługiwało prawo odwołania się od tej uchwały do organu wyższego stopnia, tj. do Prezydium Krajowej Rady w W. w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Jednak powód nie skorzystał z przysługującego mu trybu odwoławczego i nie wniósł w przewidzianym terminie

odwołania od uchwały nr (...). W związku z powyższym ww. uchwała stała się prawomocna i powód nie może w obecnej kadencji, tj. do końca 2015 r. oraz do końca następnej kadencji wchodzić w skład organów (...) pochodzących z wyboru oraz pełnić funkcji w organach (...) podstawa prawna § 50 ust. 6 Statutu (...), o czym powód został również poinformowany. Konsekwencją takich czynności było podjęcie przez Okręgowy Zarząd (...) we W. kolejnej uchwały nr (...) z dnia 7.05.2011 r. w kwestii pozbawienia powoda członkostwa (...) Związku (...) oraz prawa użytkowania działki w ROD (...) we W.. Od uchwały nr (...), powód wniósł, zgodnie z obowiązującymi przepisami, (...) odwołanie do Prezydium Krajowej Rady (...) Związku (...) w W.. Organ odwoławczy uchwałą nr (...) z dnia 29.11.2011 r. postanowił odwołania nie uwzględniać i utrzymać w mocy zaskarżoną przez powoda uchwałę. Powód w dniu 04.01.2012 r. wniósł do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej pozew o przywrócenie członkostwa w (...) oraz o przywrócenie użytkowania działki, czyli o uchylenie uchwały nr (...) Okręgowego Zarządu (...) we W. i uchwały nr (...) z dnia 29.11.2011 r. Prezydium Krajowej Rady (...). Powód we wniesionym powództwie nie wnosił o uchylenie uchwały nr (...) r. z dnia 29.10.2010 r. Tym samym pozwana przyjmuje, iż powód zaakceptował odwołanie jego osoby z członka zarządu ROD (...). Sąd I Instancji uchylił uchwały zaskarżone, jednak w sentencji wyroku brak jest zapisu, że zostaje uchylona również uchwała nr (...) z dnia 29.10. 2010 r. dotycząca odwołania powoda z funkcji prezesa zarządu ROD (...). Ani Sąd I Instancji, ani Sąd II Instancji nie stwierdziły, że podzielają pogląd powoda, iż nieuzasadnionym było odwołanie powoda ze stanowiska członka zarządu ROD (...) oraz pozbawienie pełnienia funkcji prezesa zarządu w ROD (...). Strona pozwana zwraca uwagę, że Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w uzasadnieniu swojego wyroku pisze, że jeśli powód istotnie nie sprawował nadzoru nad tymi służbami, to wystarczającym było pozbawienie go funkcji prezesa. Również w sentencji oraz w uzasadnieniu ww. wyroku Sąd nie odniósł się do uchwały nr (...) z dnia 29.10.2010 r., nie uchylił jej, nie przywrócił powoda na stanowisko prezesa w zarządzie ROD (...). Strona pozwana podnosi jeszcze, że prezes w zarządzie danego organu jest wyłącznie funkcją, a nie stanowiskiem, a organy (...) pochodzą z wyboru.

W związku z powyższymi okolicznościami strona pozwana uważa, iż żądanie powoda jako nieuzasadnione, winno zostać oddalone.

Z ostrożności procesowej, pozwany wnosi o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 kpc, gdyż powód nie wyczerpał toku postępowania wewnątrzorganizacyjnego. Zgodnie z § 50 ust 5 Statutu (...) stronie powodowej, jako odwołanemu członkowi Zarządu ROD przysługiwało prawo odwołania się od uchwały nr (...) z dnia 29.10.2010r. do Krajowej Rady (...) w terminie 14 dni od otrzymania niniejszej uchwały i powód, pomimo posiadanej wiedzy w tym zakresie, a także poinformowania go nie skorzystał z przysługującego mu prawa i nie wniósł w przewidzianym terminie odwołania, zatem pozew niniejszy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, powinien zostać odrzucony.

W odpowiedzi na powyższe K. S. wskazuje, że okoliczności które podnosi strona pozwana, a mianowicie nieprawidłowości i naruszenia przepisów Statutu (...), Regulaminu oraz innych uchwał Krajowej Rady (...) Związku (...), spowodowania niedoborów finansowych, potwierdzonych kontrolami, wykorzystywaniu funkcji dla uzyskania osobistych korzyści finansowych, które były podstawą uchylonych przez Sąd uchwał nr: (...) oraz (...), zostały w całości zakwestionowane zarówno przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu, jak

też przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (prawomocny wyrok z dnia 7 marca 2014 r.; sygn. akt: I ACa 42/14). Twierdzenia o nierzetelności i zaniedbaniach powoda, powodujących rzekome niedobory finansowe należy uznać za prawnie irrelevantne w kontekście niefunkcjonowania uchwał w obrocie — Sąd nie dał im bowiem wiary stwierdzając „niezaistnienie tych przesłanek”. Powód nie naruszał celowo przepisów, nie działał na szkodę ROD (...), a jego zasługi w szeroko rozumianej działalności społecznej w ROD Sąd Apelacyjny uznał za „niewątpliwe”. Sąd uchylił uchwałę numer (...) oraz uchwałę (...), dzieląc pogląd, że pozbawienie powoda członkostwa (...) i prawa użytkowania działki było nieuzasadnione - a co za tym idzie, również i odwołanie powoda ze stanowiska członka zarządu ROD (...) oraz pozbawienie go pełnienia funkcji prezesa zarządu uznać trzeba za nieuzasadnione, jako oparte na tożsamy, nie polegających na prawdzie twierdzeniach. Uchwała nr (...) z dnia 29.10.2010 r. w sprawie odwołania K. S. z członka Zarządu ROD (...) we W. opiera swoje uzasadnienie właśnie na wskazanych i wymienionych okolicznościach, które wobec opinii, wyrażonej przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu z dnia 7 marca 2014 r. uznać należy za niebyłe. Dlatego zdaniem powoda nie zasługuje na ostateczną sytuację, gdzie mimo niesłusznego odwołania z funkcji członka zarządu, powodowi nie przywrócono tej roli.

Wobec jednoznacznego związku między wszystkimi przytoczonymi uchwałami, pozbawiony podstaw jest wniosek o odrzucenie pozwu z uwagi na niewyczerpanie toku postępowania wewnątrzorganizacyjnego.

Strona pozwana w odpowiedzi na pismo powoda podniosła, że nie można utożsamiać uchwały w przedmiocie pozbawienia członkostwa w (...) i prawa użytkowania działki z uchwałą o odwołaniu powoda z członka zarządu ROD (...). Są to w istocie zupełnie odmienne uchwały. Powód nie skorzystał z przysługującego mu trybu odwoławczego i w przewidzianym terminie nie odwołał się od uchwały nr (...). W związku z tym ww. uchwała stała się prawomocna i powód nie może w obecnej kadencji wchodzić w skład organów (...). Jednak pomimo powyższego zakazu, powód wziął udział w wyborach uzupełniających w dniu 12.04.2014 r. do zarządu ROD (...) i nie uzyskał wymaganej większości głosów. Dodaje też pozwany, że zgodnie z zapisem wynikającym z § 41 Statutu (...), organy (...) Związku (...) pochodzą z wyboru. W związku z powyższym nie można narzucać pełnienia danej funkcji, która jest z wyboru (w tym wypadku prezesa) odgórnie. To wyłącznie działkowcy podczas walnego zgromadzenia ROD mogą decydować o wyborze prezesa zarządu w danym ogrodzie. Dlatego też, według pozwanego, zasadne jest jego postępowanie w przedmiocie odmowy przywrócenia powodowi funkcji prezesa w ROD (...).

Sąd zważył co następuje:

Pozew podlegał odrzuceniu.

W niniejszej sprawie powód K. S. domagał się przywrócenia go na zajmowane przez niego stanowisko tj. członka zarządu ROD, w tym funkcję prezesa zarządu w ROD (...).

Roszczenie swoje powód opierał na twierdzeniu, że jego żądania w przedmiocie uchylenia uchwał Krajowej Rady (...) Związku (...) nr: (...) oraz (...), dotyczących pozbawienia K. S. członkostwa (...) Związku (...) i prawa użytkowania działki w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym (...) we W. zostały w całości uwzględnione przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny, sygn. akt I C 405/12 z

17.10.2013 r. i Sąd Apelacyjny we Wrocławiu z 7.03.2014 r. sygn. I ACa 42/14. W orzeczeniach Sądów zakwestionowane zostały okoliczności, które były podstawą uchylonych przez Sąd uchwał. Powód wywodził, że skoro Sąd ten uznał, że pozbawienie powoda członkostwa (...) i prawa użytkowania działki było nieuzasadnione to również i odwołanie powoda ze stanowiska członka zarządu ROD (...) oraz pozbawienie go funkcji prezesa zarządu uznać trzeba za nieuzasadnione, jako oparte na tożsamy, nie polegających na prawdzie twierdzeniach. Ze względu jednak na fakt, iż powód w wytoczonym powództwie nie wskazał, iż jego żądaniem jest także przywrócenie powoda na poprzednie zajmowane stanowiskowo, a wskazał jedynie, że wnosi o uchylenie ww. uchwał, niemożliwym jest pełne wyegzekwowanie wskazanych orzeczeń sądowych. Na tej podstawie formułował swoje obecne roszczenie.

W ocenie Sądu po przeanalizowaniu całości materiału oraz kwestii natury prawnej powiązanych z tym stanem faktycznym stwierdzić należy, że dochodzenie na drodze sądowej roszczeń związanych z przywróceniem powoda na zajmowane przez niego stanowisko członka zarządu ROD, w tym funkcji prezesa zarządu w ROD (...) jest niedopuszczalne.

Takie stanowisko uzasadnione jest treścią przepisów art. 1 i 2 k.p.c. (klasyfikujących jakie roszczenia objęte są zakresem spraw cywilnych, podlegających rozpoznaniu przez sądy powszechne), a także wynika z regulacji przepisów ustawy o rodzinnych ogródkach działkowych, zarówno w wersji poprzednio obowiązującej ustawy z 8.07.2005 r., jak i obowiązującej od 19.01.2014 r. ustawy z 13.12.2013 r., które regulują kwestie dopuszczalności drogi sądowej w sporach między działkowcami a związkiem działkowców.

W ocenie Sądu zarówno dawny przepis art. 32 ustawy z 2005 r. jak i obecny przepis art. 50 ustawy z 13.12.2013 r. o rodzinnych ogródkach działkowych w sposób wyraźny i wyczerpujący wskazują sytuacje, które w relacjach pomiędzy członkiem (...) a samym związkiem mogą być przedmiotem dochodzeniach ewentualnych roszczeń przed sądem.

Zgodnie z art. 32 ustawy z 2005 r. w sprawie nabycia lub utraty członkostwa w (...) oraz nabycia lub utraty użytkowania działki w rodzinnym ogrodzie działkowym zainteresowany może, po wyczerpaniu postępowania wewnątrzorganizacyjnego dochodzić swoich praw na drodze sądowej. Z kolei art. 50 ustawy z 2013 r. stanowi, że w sprawach nabycia lub utraty członkostwa w stowarzyszeniu ogrodowym zainteresowany może – po wyczerpaniu postępowania wewnątrzorganizacyjnego – dochodzić swoich praw na drodze sądowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwały organu stowarzyszenia ogrodowego.

W ocenie Sądu konstrukcja tych przepisów w sposób wyraźny wskazuje, że tylko w tych sytuacjach członek związku działkowców może dochodzić racji przed sądem i to tylko po wyczerpaniu postępowania wewnątrzorganizacyjnego, jak i dodatkowo przy zachowaniu terminu 30 dniowego. We wszystkich innych relacjach pomiędzy działkowcem a związkiem droga sądowa nie przysługuje. Co więcej, w ustawie z 2013r. możliwości dochodzenia roszczeń przed sądem ograniczono w stosunku do poprzedniej regulacji ograniczając to prawo już tylko do kwestii nabycia i utraty członkostwa w (...).

Regulacja odnosząca się do możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej jest więc, w odróżnieniu od innych regulacji tego typu, chociażby tej w prawie spółdzielczym, wyjątkowo lakoniczna i wskazuje jedynie na dopuszczalność drogi sądowej w tego typu sprawach. Nie można jednak stosować wobec członków (...), przepisów innych ustaw (np. prawo spółdzielcze i kodeksu spółek handlowych) nawet w drodze analogii wobec braku w ustawie o rodzinnych ogrodach

działkowych stosownego odesłania - w sprawach nieuregulowanych - do żadnego innego aktu prawnego rangi ustawowej. Brak też jest podstaw do poszukiwania analogii na gruncie innych ustaw skoro rozwiązanie problemu dopuszczalności drogi sądowej przy wadliwości uchwał znajduje oparcie w przepisach tej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, jak również jest regulowane w Statucie Związku.

Zdaniem Sądu ograniczenie dochodzenia praw na drodze sądowej jedynie do wskazanych w ustawie sytuacji oznacza - analogicznie jak w przypadku stowarzyszeń- że w pozostałych kwestiach, w tym obejmujących roszczenia powoda dochodzone w niniejszym procesie, mamy do czynienia ze sprawami, które nie mają charakteru cywilnego i dlatego w ocenie ustawodawcy nie powinny być przedmiotem rozpoznania przez sądy powszechne (art. 1 i 2 k.p.c.).

W związku z powyższym zachodziła konieczność odrzucenia pozwu na podstawie art. 199 §1 pkt 1 k.p.c., o czym Sad orzekł w sentencji postanowienia.

Na marginesie można tylko dodać, że nawet gdyby droga sądowa była dopuszczalna, co jednak zdaniem Sądu nie ma miejsca w tej sprawie, pozew podlegałby odrzuceniu też ze względów formalnych, albowiem powód nie wyczerpał drogi postępowania wewnątrzorganizacyjnego przewidzianego dla tego rodzaju postępowania. Kwestie związane z zaskarżaniem uchwały o odwołaniu działkowca z funkcji członka zarządu i prezesa regulowane są na

gruncie Regulaminu i Statutu uchwalonego przez (...). Z przepisów Statutu wynika, że odwołania członka zarządu dokonuje organ wyższego stopnia, w drodze uchwały, zawierającej uzasadnienie i pouczenie o prawie trybie i terminie odwołania. Odwołanie przysługuje do organu wyższego stopnia w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. W (...) obowiązuje dwuinstancyjny system postępowania wewnątrzinstancyjnego: od uchwał organów (...) bezpośrednio dotyczących członków zainteresowanych przysługuje odwołanie do organu wyższego stopnia, organ odwoławczy może odwołania nie uwzględnić albo może uchylić zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazać co ponownego rozpoznania lub umorzyć postępowanie, ewentualnie zmienić zaskarżoną uchwałę. Uchwały organów (...) podjęte w trybie odwoławczym są ostateczne i nie przysługują od nich odwołanie. Mogą być wzruszone jedynie w trybie nadzwyczajnym w przypadku ich niezgodności z prawem, statutem oraz w przypadku ujawnienia istotnych dla sprawy okoliczności, które nie były znane przy podejmowaniu uchwał (par 56 statutu). Można też stwierdzić nieważność uchwały sprzecznej z prawem.

Z takich środków powód nie skorzystał. Odwołanie powoda z funkcji członka zarządu ROD (...) nastąpiło na podstawie uchwały nr (...) Okręgowego (...) Związku (...) we W. z dnia 29.10.2010 r. Zgodnie z § 50 ust. 5 Statutu (...) powodowi przysługiwało prawo odwołania się od tej uchwały do organu wyższego stopnia, tj. do Prezydium Krajowej Rady w W. w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Jednak powód nie skorzystał z przysługującego mu trybu odwoławczego i nie wniósł w przewidzianym terminie odwołania od uchwały nr (...). Powód nie skorzystał też z nadzwyczajnej drogi wzruszenia uchwały organu związkowego.

Należy też podkreślić, że nie można utożsamiać uchwały w przedmiocie pozbawienia członkostwa w (...) i prawa użytkownika działki z uchwałą o odwołaniu powoda z funkcji członka zarządu ROD (...). Są to w istocie zupełnie odmienne kwestie, oparte na innych podstawach prawnych. Kwestie dotyczące objęcia funkcji prezesa zarządu związku jak i wygaśnięcia tego mandatu regulują przepisy Statutu i Regulaminu. Z perspektywy tych przepisów wskazać trzeba, że kontrola merytoryczna odwołania z funkcji prezesa nie może być przedmiotem procesowania Sądu w

niniejszym postępowaniu. Przepisy przewidują bowiem swobodne prawo decyzji odpowiedniego organu, nie można też narzucać pełnienia danej funkcji, która jest funkcją z wyboru. Jedynie kwestie zachowania wymogów formalnych mogłyby podlegać kontroli, ale takich okoliczności powód nie przedstawiał.

Zatem nie można tak jak chce powód wywodzić, że bezpodstawne pozbawienie powoda członkostwa w (...) i pozbawienie prawa użytkownika działki oznacza jednocześnie, że niezasadne było pozbawienie powoda mandatu prezesa zarządu i taką funkcję mu przywrócić.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu, a o wysokości kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 z późn. zm).